

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **20089** (13) **U**
(51) МПК (2006)
A01C 7/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ИНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**ОПИС**
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСАПНИХ КУЛЬТУР**

1

2

(21) u200607036

(22) 23.06.2006

(24) 15.01.2007

(46) 15.01.2007, Бюл. № 1, 2007 р.

(72) Шквира Андрій Степанович, Білоткач Михайло Петрович, Стражніков Валерій Олександрович, Бойченко Сергій Федорович, Махмудов Ілхом Ісаківич, Шквира Роман Андрійович

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР "ІНСТИТУТ МЕХАНІЗАЦІЇ І ЕЛЕКТРИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКО-

ГО ГОСПОДАРСТВА" УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК(57) Спосіб вирощування просапних культур, який включає черезрядний посів двох сортів або гібридів, що різко відрізняються по висоті і світлочутливості, який **відрізняється** тим, що міжряддя виконують величиною, що дорівнює 30 см, а рослини в рядках висівають на відстані одна від одної, що дорівнює 0,5-0,7 величини міжряддя, тобто 15-21см.

Корисна модель відноситься до сільськогосподарського виробництва і може використовуватись при вирощуванні просапних культур. Відомо «Сеялка для посева пропашних культур» [А.С. 3 1813335 А1 ССРС кл. А01С7/18], забезпечує прямокутне гніздовий висів культур для подальшої одночасової прополки в рядках і міжряддях. Схема посіву може бути не тільки 70×70см, але і 60×70, 50×70, 40×70см, що дає можливість застосовувати культиватор для прополки різних просапних культур.

Недоліком способу, що реалізується відомою сівалкою для посіву просапних культур, є те, що при даному способі не можна висівати насіння в рядки з міжряддям 30, 35, 45×70см, при якому створюється сприятливий водно-повітряний режим в ґрунті для проростання насіння і розвитку їх сходів.

Відомий «Спосіб комбінированного возделывания злаковых культур» [А.С. 3 1724053 А1, ССРС кл. А01С7/00, А01В79/02] забезпечує отримання з однієї площі одночасно повноцінного зерна, якісного зеленого корму, а також захисту ґрунтів від ерозії, посів зерна озимих злакових культур виконують двома полосами шириною 7-8м кожна, перша - суцільним висівом, друга - рядками з міжряддями 45×60см, перед замерзанням ґрунту в міжряддях другої полоси під бобові культури проводять обробіток ґрунту з формуванням мікротерасок і між ними щілини глибиною 35-55см, а весною підсавають бобові однолітні культури в рядки мікротерасок.

Недоліком способу комбінованого вирощування злакових та бобових культур є те, що пропонований спосіб не забезпечує посів просапних культур з міжряддями 30×60, 35×60см при якому створюється сприятливий водно-повітряний та світловий режим в ґрунті для проростання насіння і розвитку їх сходів.

Відомий «Спосіб вирощування подсолнечника» [А.С. №1771395 А3 кл. А01С7/00 прототип]. В відомому способі для збільшення врожайності шляхом найбільш повного використання родючого шару ґрунту і покращення світлоповітряного режиму, сорти або гібриди, які відрізняються по висоті і світлочутливості, висівають черезрядне з міжряддями в 35см, при віддалі між рослинами 0,7-1,1 величини міжряддя.

Недоліком пропонованого способу вирощування соняшника є те, що при запропонованому способі не забезпечується посів просапних культур з міжряддям 30см, що дає можливість збільшення врожайності просапних культур шляхом найбільш повного використання родючості ґрунту.

У всіх відомих способах посіву просапних культур відсутнє максимальне використання світлової площі поверхні ґрунту, тому що посів проводиться на більш широкі міжряддя, де не в повній мірі використовується світлова площа ґрунту.

Задачею корисної моделі є спосіб вирощування просапних культур, в якому завдяки зміні відстані між рядками та окремими рослинами в рядку максимально використовується світлова площа поверхні ґрунту, що збільшує врожайність культур.

(19) **UA** (11) **20089** (13) **U**

Задача вирішується завдяки тому, що спосіб вирощування просапних культур який включає черезрядний посів двох сортів або гібридів, що різко відрізняється по висоті і світлочутливості, який відрізняється тим, що міжряддя виконують величиною рівній 30см, а рослини в рядках висівають на відстані одна від одної, що дорівнює 0,5-0,7 величини міжряддя, тобто 15-21см.

В запропонованому способі з метою підвищення врожайності шляхом найбільш повного використання родючості ґрунту, міжряддя дорівню-

ють 330см, а відстань між рослинами рівна 0,5-0,7 величини міжряддя, тобто 15-21см.

Приклад реалізації запропонованого способу. Для повного використання родючості ґрунту і покращення світлоповітряного режиму, в відомому способі вирощування насіння соняшника (прототип) і інших просапних культур, які відрізняються по висоті і світлочутливості насіння висівають з шириною міжрядь від 35 до 90см і густотою рослин від 20 до 60тис./га.

Таблиця

Спосіб вирощування соняшника	Густота рослин, тис./га	Співвідношення площі поживності рослин в рядку	Варіаційний коефіцієнт нерівномірності росту рослин	Середній врожай, ц/га	Різниця врожайності ± ц/га
Звичайний широкорядний з міжряддям 70см	50,2	1:0,4	22,8	31,5	-
Ущільнений з міжряддям 35см	102,6	1:0,8	19,6	43,9	+12,4

Для створення найкращих умов проростання насіння і розвитку рослин в початковій стадії, необхідно щоб насіння знаходилося у сприятливих умовах. Таким чином створюються сприятливі

умови по покращенню світлоповітряного, водноповітряного режиму в ґрунті для проростання насіння і розвитку його сходів.